

Spis treści

Wprowadzenie	11
Kim jest młody naukowiec?	12
Mapa książki	13
Jak dojrzał pomysł na książkę	14
Między badaniami a praktyką peer-mentoringową	14
Między doktoratem a współpracą dydaktyczną	17
 Część I	
WYZWANIA ZWIĄZANE Z KSZTAŁCENIEM I ROZWOJEM	21
 Rozdział 1	
Edukacja	22
System szkolnictwa wyższego w Polsce	22
Okres studiów magisterskich	24
Praca magisterska jako miniatura pracy naukowej	25
Droga do doktoratu	25
Czym jest doktorat?	26
Wymagania stawiane doktorantom	28
Szkoła doktorska i proces kształcenia	29
Wybór szkoły doktorskiej i rekrutacja	30
Indywidualny plan badawczy	31
Ocena śródkresowa	32
Inne możliwości zdobycia doktoratu	33
Możliwości kształcenia za granicą	33
Doktorat za granicą w ujęciu statystycznym	34
Uwarunkowania mobilności	34
Finalizacja doktoratu	35

Rozdział 2

Potencjał do pracy naukowej i psychologiczny profil naukowców	38
Od potencjału do osiągnięć	40
Predyspozycje, zdolności, inteligencja	40
Potencjał mierzony na różne sposoby	42
Co jeszcze wiemy o osobowości naukowców?	43
Twórczy obraz siebie	48
W kalejdoskopie motywów	50
Rodzaje motywacji	52
Hubris	54
Gdy motywacja hubrystyczna łączy się z narcyzmem	55
Ciemna strona mocy	56

Rozdział 3

Kompetencje badawcze i dydaktyczne	59
Nabywanie kompetencji	60
Syndrom oszusta	60
Kompetencje badawcze	61
Kompetencje badawcze widziane przez pryzmat wymagań rynku pracy	64
Kompetencje dydaktyczne	66
Co robią nauczyciele akademicki?	66
Gdy doktorant staje się nauczycielem	69
Praktyka dydaktyczna	70
Nie tylko dydaktyka, czyli kilka słów o pracy organizacyjnej	71
Gdy badacz staje się kierownikiem	72
Perspektywy zatrudnienia	74
Zatrudnienie w świetle statystyk	74

Część II

GŁÓWNE WYZWANIA DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ	77
--	----

Rozdział 4

Praktyka z lotu ptaka	78
Naukowcy pracują dużo, czyli ile?	79
Jak wygląda typowy plan dnia?	81

Rozdział 5

Działalność badawcza	82
Poznanie naukowe	83
Praca badawcza i jej etapy	84
Nowe standardy w nauce	88

Rozdział 6

Projekty i granty	90
Dlaczego naukowcy starają się o granty?	90
Ubieganie się o grant	91
Wstępny rekonesans	92
Czasochłonność przygotowywania wniosku	93
Trudność w otrzymaniu grantu	94
Proces recenzji grantów	95
Ocena projektów jako przedmiot badań	96
Niezgoda ocen eksperckich	97
Fundusze w rękach elity	98
Własny grant na początku kariery	99
Znaczenie grantów na wczesnych etapach kariery	100
Powiązanie grantu z publikacjami	102
Liczy się proces	103

Rozdział 7

Publikowanie	104
Rodzaje publikacji naukowych	106
Monografia naukowa	107
Artykuły naukowe	108
Rodzaje artykułów naukowych	109
Proces publikacji	110
Język publikacji	HO
Wybór czasopisma	U1
Drapieżne czasopisma	112
Proces recenzji	112
Kryteria oceny recenzji	113
Decyzje recenzentów	115
Czas trwania procesu publikacji	116
Rewizja	116
Ostatnia prosta	117

Rozdział 8

Tekst w świecie cyfr	120
Listy ministerialne i nie tylko	120
<i>Publish or perish</i> (publikuj albo zgiń)	121
Produktywność mierzona liczbą publikacji	122
Liczba autorów i powody współautorstwa	123
Wskaźniki bibliometryczne	124
Wskaźniki cytowań	125
Indeks Hirscha	126
Wskaźnik wpływu	127
Od braku publikacji do produktywności	129
Wskaźniki na wczesnych etapach kariery u wybitnie uzdolnionych	131
Orientacje wobec pracy naukowej	133

Rozdział 9

Konferencje naukowe	137
Organizacja konferencji oraz formy konferencji	137
Program	138
Konferencje w świecie wirtualnym	139
Bierny udział w konferencjach	140
Aktywny udział	140
Abstrakt konferencyjny	142
Plakat konferencyjny	142
Plakaty jako przedmiot badań	142
Prezentacja posteru naukowego	143
Wybór między posterem a referatem - kilka nieoczywistych kwestii	144
Różnice międzypłciowe	145
Referat	145
Treści na slajdzie a wypowiedzi prezentera	146
Dyskusja ze słuchaczami	147
Wczesna inicjacja konferencyjna	148
Znaczenie wczesnej praktyki konferencyjnej	149
Społeczny wymiar konferencji	150
Trema w roli głównej	151

Część III

**PSYCHOSPOŁECZNY KONTEKST WCZESNYCH ETAPÓW KARIERY
NAUKOWEJ** 153

Rozdział 10

Ważni inni 154

Wybór opiekuna naukowego	156
Strategia „od promotora do tematu”	156
Strategia „od tematu do promotora”	157
Na co zwracają uwagę promotorzy w wyborze doktoranta?	158
Promotor idealny - dwie perspektywy	161
Efektywna współpraca - głos ma druga strona	162
Wszyscy się uczymy	164
Ciemne strony relacji - niebezpieczeństwa i nadużycia	164

Rozdział 11

Współpraca i rywalizacja 168

Praca zespołowa	168
Praca zespołowa pod lupą nauki	169
Środowisko na miarę własnych potrzeb	170
Rywalizacja	172

Rozdział 12

Wyzwania psychologiczne i zdrowotne związane z pracą 174

Dobrostan i zdrowie	174
Paradoksy	176
Czynniki ochronne	178
Rozwiązania systemowe	178

Rozdział 13

Wyzwania związane z płcią 180

Kobiety w nauce	180
Z poziomu statystyk	182
Sytuacja kobiet w akademii	182
Posiadanie rodziny	183
Matka - żona - doktorantka	184

Konflikt ról	185
Facylitacja	186
Poszukiwanie rozwiązań	189
Podsumowanie	191
Bibliografia	194
Wykaz rysunków, tabel, wypowiedzi	216
Noty o autorkach	219